

EKSÜ e-kuukiri /juuli 2017 (19)

- Tähtsad uudised
- Kultuuriseltside põnevaid tegemisi
- Kultuuriseltside eelolevad sündmused
- Huvitav ja kasulik
- Ilmunud kirjasõna

TÄHTSAD UUDISED

Seltside suvekool „Heas seltskonnas“

4.-5. augustil 2017 toimub koostöös Toilas tegutsevate seltside ja seltsingutega Eesti Kultuuriseltside Ühenduse suvekool.

Suvekoolis tutvume Toila seltsieluga, toimuvad mõttetalgud „Seltsiliikumine ja erinevad põlvkonnad“, arutelud erinevatest koostöövõimalustest (sh 2018 a Tartus toimuv kultuuriseltside festival, ESTO 2019), ekskursioon Toila Oru pargis, kohalike kollektiivide kontsert Toila Sadamakõrtsis ja tegevused lastele ja noortele. Vt [suvekooli ajakava](#)

Info ja registreerimine: kultuuriseltsid(at)gmail.com, 522 6248, Margit Reinkubjas

Osavõtutasu koos majutusega - **30 eur/inimene**, viimane registreerimistähtaeg **10. juuli 2017**

Osavõtutasu ilma majutusega (toitlustus, tegevused) -**15 eur/in**, viimane registreerimistähtaeg **20. juuli 2017**

150 aastat seltsitegevust Toila kandis

Tutvustamaks Toila senist pikaajalist ja sisukat seltsielu avaldame siinkohal artikli, mille on koostanud Lea Rand, Toila Valla Hariduse ja Kultuuri Seltsi juhatuse liige, Toila Raamatukogu juhataja.

[Loe edasi](#)

Paremal Pühajõe Tegijate Seltsi liikmed oma küla sildi juures. Pühajõe küla sai 2015. aastal Aasta Küla tiitli.

KULTUURISELTSIDE PÕNEVAID TEGEMISI

Seltside jaanikud üle ilma

Juuni kuu alguses kuulutasime välja jaanilugude ja –piltide kogumise. Kokku saabus meile lugusid ja pilte 8-lt seltsilt, kelle vahel loosisime välja kaks auhinda:

ERMi Sõprade Selts saab endale tänutäheks Muuga maanaiste rahvusliku mustriga järjehoidja **Narva Eestlaste Selts** saab endale tänutäheks Kambja Laulu- ja Mänguseltsi keraamilise aluse

Palju õnne võitjatele ja suur tänu kõigile, kes jagasid oma jaanilugusid!

Kahe seltsi jaanikud on ületanud ka suure meedia uudisekännise ja nii saab Londoni ja Tartu jaanituledest lugeda Öhtulehest ja Tartu Postimehest (viited artiklitele on seltside jaanilugude juures).

Londoni eestlaste jaanituli

Londoni eestlaste kogu perele mõeldud jaanipidu toimus seekord juba **17. juunil**. Pidutoimus eelmisel aastal tuttavaks saanud kohas Essexis, Half Way House pubi avaral ja rohelust täis aias.

Kohapeal käis Öhtulehe ajakirjanik Katrin Helend-Aaviku, kelle artiklit saab lugeda [siin](#).

Narva eestlaste jaanituli

Narva eestlaste Jaanituli sai korraldatud **22. juunil** koos Vaivara valla Laagna küla Maarahva-seltsiga Vanatare. Nagu tavaliselt kardame Jaanilaupäevast vihma ja otsime kohta kus saaks ka saju korral varju minna. Vanatare seltsi maja on selleks igati sobiv koht.

[Loe edasi](#)

Jaanipidu Laekvere vallas Paasveres

Paasveres, Maydellide mõisapargis tähistatakse jaanipäeva juba alates eelmisest sajandist - toona kohaliku metskonna eestvedamisel, nüüd on üheks eestvedajaks Muuga Maanaisteselts

Eha. Traditsiooniliselt toimus ka selleaastane jaanipidu **23. juunil**. [Loe edasi](#)

Jaaniohtu ja perepäev Raadi mõisapargis Tartus

ERMi Sõprade Selts on juba üle 10 aasta olnud Tartu linna jaaniohtu peakorraldaja. Seekordne jaanituli toimus **23. juunil** Raadi järve ääres mõisapargi serval.

[Loe edasi](#)

**Karjala eestlased pidasid jaanipäeva koos
automatkajatega Eestist**

24. juuni oli Karjala Eesti Sõpruseltsile Kolle oluline päev - jaanipäeval kohtuti kaasmaalastega, automatkajatega Eestist.

Matkajatele korraldati Karjala muuseumis Petroskois soe vastuvõtt. Eesti toetajate ja

annetajate toel anti seltsile üle kolm komplekti eesti rahvarõivaid ja kirjandust. [Loe edasi](#)

Kiievi eestlaste jaanipidu

Kiievi eestlased tähistasid jaanipäeva **24. juunil** Dnepri-äärses Hüdropargis meie traditsioonilises jaanikupaigas.

Ilmaga vedas ja täidetud sai jaanipäeva kombestik: punuti pärgi, lauldi jaanilaule, hüpati üle lõkke ning söödi-joodi traditsioonilisi eesti ja ukraina toitejooke. [Loe edasi](#)

Seltside teisi tegemisi

Eesti tantsupidude näitus Tšehhis

Eesti suursaadik Sten Schwede avas **1. juunil** Prahast Rahvusmuuseumi ruumides Eesti tantsupidude näituse.

Näituse koostas Angela Arraste Eesti Tantsumuuseumist ja kujundaja oli Peeter

Paasmäe, kuraatoriks Ivi Zajedova. [Loe edasi](#)

Põlvas esietendus harrastusteatri dokumentaalnäidend "Jumalasalane"

3. juunil esietendus Põlva Maarja kirikus Sirje Villa kirjutatud ja lavastatud dokumentaalnäidend "Jumalasalane", mis kujutab legendaarse Põlva pastori Jüri Kimmeli (1899-1982) elukäiku.

Jüri Kimmel teenis Maarja kogudust aastatel 1945-1982. [Loe edasi](#)

160 aastat pideva eestikeele ajakirjanduse algusest

5. juunil tähistas Koidula muuseum koos Eesti Keele Kaitse Ühingu pideva eestikeelse ajakirjanduse algust - 160 aastat tagasi, 5. juunil 1857 hakkas ilmuma Pärnu

Postimees. Ühiselt korraldati muuseumi ruumides ettekandekoosolek. [Loe edasi](#)

Rakke Valla Hariduse Selts külastas Jõgevamaad

Iga aasta külastab Rakke Valla Hariduse Selts Eestimaa kultuurilooliselt olulisi paikasid.

10. juunil toimus ekskursioon Jõgevamaale, kus külastati Kalevipoja Muuseumi, Betti Alveri muuseumi ning Alo Mattiiseni tuba.

[Loe edasi](#)

Avatud on näitus KOGUJA & JAGAJA

28. juunil avati Tartus Jaani kirikus Anne Rudanovski ja Jaan Malini ühisnäitus KOGUJA & JAGAJA.

Annelt Jaani kirikust inspireeritud paberskulptuurid, Jaanilt - oma reisidelt pärit esemeid

sisaldavad assamblaažid. [Loe edasi](#)

Jaanijärgne luule kodu-salong

28. juunil toimus Tartus Õnne 25 aias jaanijärgne luule kodu-salong.

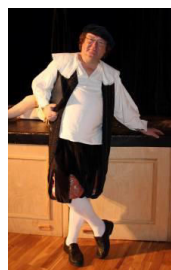
Oma luulet lugesid ajakirja Akadeemia peatoimetaja Toomas Kiho, teatral ja poetess Katrin Pärn ja eeskätt häälutajana ning korraldajana tuntud Luulur.

[Loe edasi](#)

Väliseestlaste kevadised suursündmused

Ivi Zajedova, Eesti Kultuuriseltside Ühenduse juhatuse liige ja välisesindaja, annab kokkuvõtliku ülevaate kevadel toimunud suuremate väliseesti kultuurisündmustest – Ameerika eestlaste KLENK-IEP Eesti Päevadest ja Hollandis toimunud Eesti Laulu- ja Tanstufestivalist Kõlavöö II ning Ülemaailmse Eesti Kesknõukogu täiskogust. [Loe edasi](#)

Teatriuudiseid liikmesseltsilt - muljeid TabiFestilt

6.-7. mail toimus taas Tartu- ja Jõgevamaa harrastusteatri festival TABIFEST 2017. Ühisfestivali peeti neljandat korda ja seekord oli võrustajaks Tabivere.

Sel aastal oli TabiFestil kahe maakonna peale 13 truppi (teiste hulgas ka Vilde Teater Tartust), kes kahe päeva jooksul Tabivere lavalaudadel üles astusid. Oma hinnangu toimunule annavad artiklis kaks žürii liiget - Mervi Vaarmann (Raplamaa teatritrupi M.O.T.T. juhendaja) ja Erich Einstein (Paide Huviteatri juht, lavastaja ja näitleja). [Loe edasi](#)

MIS OOTAB EES

- 12.-15. juuli TRAKSi pillilaager puuetega inimestele, [loe edasi](#)
23. juuli Jakob Hurda rahvuskultuuri auhindade üleandmine ja dokumentaalnäidend "Jumalasalane",
[loe edasi](#)
16. juuli Viru-Nigula Hariduse Seltsi tervisepäev Simunamäe külas, [loe edasi](#)
10.-13. august ERM Sõprade Seltsi kultuurireis - Läti ja Valgevene
20. august Viru-Nigula Hariduse Seltsi tervisepäev Villavere külas, [loe edasi](#)

Suvekoolid seltsi- ja kultuurihuvilistele Eestis

- 1.-3. august Eesti Rahvamajade Ühingu suvekool Põlvamaal, [loe edasi](#)
4.-5. august Eesti kultuuriseltside suvekool "Heas seltskonnas" Toilas, [loe edasi](#)
4.-6. august Eesti Külade XII maapäev, [loe edasi](#)
22.-24. august Kultuurihuviliste suvekool "Pärimus" Moostes, [loe edasi](#)

Eestlaste kokkusaamised välismaal

- 19.-26. august Kotkajärve metsaülikool Kanadas peab juba oma 50. sünnipäeva, [loe edasi](#)
31.08-4.09 Ameerika eestlaste Lääneranniku Eesti Päevad, [loe edasi](#)

HUVITAV JA KASULIK

Võidupüha ja võidutulede süütamise traditsiooni taastamine

Ülevaate võidupüha traditsioonidest annab **Jüri Trei**, Mereväeleitnant (R), võidupüha ürituste peakorraldaja 1993–1999 ja hilisem nõustaja, Välisministeeriumi nõunik

Esimene võidupüha paraad koos võidutulede süütamise ja maakondadesse teele saatmisega toimus taasiseseisvunud Eestis 1993. aastal. Foto vasakul - President Meri süütab Kaitseliidu malevate tuled, Tallinn 1993 [Loe edasi](#)

Mälupank - "Hulk väikeseid jõudusid" võib palju kasulikke tööd ära teha

Kärt Summataveti ja **Mart Meri** artikkel Eesti kultuuritegijate mälu pangast ilmus esmakordselt Eesti Rahva Muuseumi Sõprade Seltsi ajakirjas Lee 23 (Tartu, 2017), lk. 80-84.

Kultuuritegijate mälu pank on püüdnud süsteemselt käivitada nende inimeste suulise mälu ja kogemuste säilimine, kellest me lugu peame ja keda tahame tunnustada. Säilimine siin pole konserveerimine, kapseldamine, vaid on sild olnust tulevastele.

Mälu pank on üheks oluliseks ettevõtmiseks selles tegevuste kimbus, millele oleme andnud sümbolise nime EESTI 200. [Loe edasi](#)

Äratamisest ärkamiseni – Jannseni roll ajakirjanikuna ja tema järjekindlus vana ja uue kirjaviisi poleemikas 19. sajandil

Reet Väari, Eesti Keele Kaitse Ühingu (EKKÜ) juhataja, ettekanne Koidula muuseumi ja Eesti Keele Kaitse Ühingu poolt korraldatud sündmusel „160 aastat pideva eestikeelse ajakirjanduse algusest“.

5. juunil 160 aastat tagasi juhtus omamoodi ime. Leidis aset sündmus, mida eesti kultuuriloos kuidagi alahinnata ei saa: Pärnu Postimehe ilmumatahakkamisega 5. juunil 1857 algas eesti elus uus aeg. Seda võib nimetada ajaks äratamisest ärkamiseni. [Loe edasi](#)

ILMUNUD KIRJASÕNA

Eesti Folkloorinõukogu juuli kuukiri, [loe edasi](#)

EKSÜ e-kuukirja saate muuta veel sisukamaks, kui saadate teateid ja kajastusi oma sündmustest aadressile kultuuriseltsid@gmail.com

Kuukirjaga saate liituda, kui saadate kirja aadressile kultuuriseltsid@gmail.com

EKSÜ tegemistega saab tutvuda kodulehel www.kultuuriseltsid.ee ja FBs

E-kuukirja toimetavad EKSÜ tegevjuht Margit Reinkubjas ja EKSÜ juhatuse liige Külli Ots